

Wymagania edukacyjne z etyki dla uczniów klas 7-8

Zasadniczym i najogólniej sformułowanym celem etyki w szkole podstawowej jest budzenie i rozwijanie refleksyjności i wrażliwości aksjologicznej ucznia oraz kształtowanie postawy szacunku, otwartości, współdziałania i odpowiedzialności. Zadaniem nauczyciela jest takie organizowanie sytuacji edukacyjnych, aby uczniowie mogli wyrażać swoją naturalną ciekawość i angażować się w namysł nad moralnością oraz aby podejmowali działania na rzecz innych i wspólnie z innymi. Jednym z najbardziej elementarnych i powszechnych przejawów moralności są oceny moralne. Ważne jest, aby uczniowie byli świadomi, że formułowanie ocen moralnych dotyczących faktycznych zdarzeń i osób wymaga taktu, wrażliwości aksjologicznej, wnikliwości i wiedzy. Należy równocześnie podkreślić, że uczenie się odpowiedzialnego formułowania i wyrażania ocen jest bardzo ważną umiejętnością stanowiącą istotny aspekt kształcenia (samokształcenia) i wychowywania (samowychowania). Umiejętność ta jest również ważnym aspektem odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu społecznym.

Wymagania ogólne

I. Kształtowanie wrażliwości aksjologicznej i refleksyjności

1. Rozwijanie percepcji i wyobraźni moralnej.
2. Rozwijanie empatii.
3. Klaryfikacja wartości.
4. Analizowanie doświadczeń moralnych.
5. Rozwijanie kultury logicznej i umiejętności kreatywnego myślenia.

II. Tworzenie wypowiedzi

1. Objaśnianie głównych pojęć dyskursu etycznego.
2. Ćwiczenie umiejętności kulturalnego i precyzyjnego wypowiedziania się.
3. Formułowanie pytań dotyczących sfery aksjologiczno-moralnej.
4. Formułowanie sądów wartościujących oraz ich uzasadnianie.
5. Rozwijanie umiejętności dyskusowania.

III. Kształtowanie postaw

1. Wspomaganie ucznia w interioryzowaniu wartości i norm moralnych.
2. Charakteryzowanie i kształtowanie postaw moralnych – w szczególności postawy szacunku wobec każdego człowieka.
3. Rozwijanie umiejętności współdziałania.

IV. Samokształcenie

1. Rozwijanie umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, ich wartościowania oraz rzetelnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy.
2. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów moralnych.
3. Identyfikowanie i eliminowanie czynników ograniczających sprawczość.
4. Rozwijanie samoświadomości moralnej.

Ocena z etyki uwzględnia wysiłek, wkład pracy i zaangażowanie ucznia. Przy wystawianiu oceny uwzględniane będą:

- Zapamiętanie określonych informacji i wiadomości, objętych podstawowymi tematami i zagadnieniami programu etyki.
- Wiedza o uniwersalnych zasadach postępowania i kluczowych wartościach (postawach), które uczeń na tym etapie edukacyjnym już wstępnie rozumie i praktykuje.
- Dostrzeganie i wskazywanie zależności między postępowaniem własnym (i innych osób) a uniwersalnymi zasadami i wartościami.
- Odróżnianie działań dobrych od złych: znajomość i aprobatę dobrych zachowań, dostrzeganie i brak aprobaty zachowań złych.
- Umiejętność charakteryzowania postaw moralnych (pozytywnych i negatywnych) bohaterów opowiadań, bajek, historyjek, filmów.
- Dostrzeganie szczególnej wartości każdego człowieka. Szanowanie godności każdej osoby ludzkiej, w tym swojej, wyrażane komunikatem werbalnym i niewerbalnym.
- Znajomość głównych zasad postępowania obowiązujących w środowisku szkolnym i pozaszkolnym; starania poczynione w kierunku przestrzegania tych zasad.
- Wyrażanie szacunku wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawianie właściwego zachowania.
- Rozumienie ważnych terminów i pojęć etycznych; umiejętność ich zastosowania do rozwiązywania lub rozważania problemów; umiejętność zilustrowania problemów moralnych i sposobów ich rozumienia określonymi przykładami.

Oceni na zajęciach z etyki podlega:

- aktywne uczestniczenie w lekcji,
- wypowiedzi ustne,

- wypowiedzi pisemne,
- prace na lekcji/prace domowe,
- sprawdziany/kartkówki,
- prezentacje,
- prace dodatkowe.

Opis wymagań, które trzeba spełnić, aby uzyskać ocenę:

Celującą:

- samodzielne przygotowanie prezentacji/projektu,
- wzorowe przygotowywanie prac, odrobione prace domowe
- aktywny udział w lekcjach,
- posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki,
- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- podejmowanie zadań dodatkowych,
- samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i wzorowe opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem.

Bardzo dobrą:

- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- czynny udział w zajęciach/dyskusjach,
- posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii,
- wzorowe przygotowywanie prac, odrobione prace domowe.

Dobłą:

- systematyczne przygotowanie do lekcji,
- częsty udział w dyskusjach, rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozof
- aktywna praca na lekcji samodzielna i w grupie przy niewielkim wsparciu nauczyciela
- wzorowe przygotowywanie prac,
- odrobianie prac domowych.

Dostateczną:

- rozumienie omawianych zagadnień,
- sporadyczny udział w dyskusjach, praca na lekcji samodzielna i w grupie, ale wymaga wsparcia nauczyciela,
- przygotowywanie prac na lekcji,
- w miarę systematyczne odrabianie prac domowych.

Dopuszczającą:

- bierny udział w lekcjach, niewielka aktywność własna; wymaga dużego wsparcia nauczyciela
- przygotowywanie prac na lekcji,
- sporadyczne odrabianie zadań domowych.